

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Fričova 298, 251 65 Ondřejov
tel. 775 388 400, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 147 z 12. 10. 2010

Cena Littera Astronomica za rok 2010

Česká astronomická společnost ocenila cenou Littera Astronomica za rok 2010 astrofyzika, vysokoškolského pedagoga a popularizátora astronomie Prof. RNDr. Petra Kulhána, CSc. z Elektrotechnické fakulty ČVUT v Praze. Slavnostní předání ceny proběhne v pátek 22. října 2010 od 17:00 na 20. Podzimním knižním veletrhu v Kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodu. Laureát zde od 17:15 přednese přednášku na téma *Jak vnímáme Vesmír v roce 2010?*

Cena Littera Astronomica České astronomické společnosti je určena k ocenění osobnosti, která svým literárním dílem významně přispěla k popularizaci astronomie u nás. Littera Astronomica byla poprvé udělena v roce 2002 a jejími držiteli se dosud stali Doc. RNDr. Josip Kleczek, DrSc. z Astronomického ústavu AV ČR, RNDr. Jiří Grygar, CSc. z Fyzikálního ústavu AV ČR, Ing. Antonín Růkl z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, Ing. Pavel Příhoda z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, RNDr. Oldřich Hlad z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, Doc. RNDr. Zdeněk Mikulášek, CSc. z Masarykovy univerzity v Brně a Mgr. Antonín Vítek, CSc. z Akademie věd ČR. Cenu dotuje knihkupectví Kanzelsberger, a.s. (www.kanzelsberger.cz) a Společnost Astropis (www.astropis.cz).

Laureát převezme cenu z rukou knihkupce Jana Kanzelsbergera, spisovatelky a ředitelky 20. Podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě PhDr. Markéty Hejkalové a předsedy České astronomické společnosti Ing. Jana Vondráka, DrSc.

Prof. RNDr. Petr Kulhánec, CSc.

Prof. RNDr. Petr Kulhánec, CSc. se narodil 9. ledna roku 1959 v Praze. V roce 1983 dokončil studia na Katedře matematické fyziky na Matematicko-fyzikální fakultě UK. Aspiranturu na téma urychlovače plazmatu dokončil v roce 1987. Od roku 1996 působí na katedře fyziky Elektrotechnické fakulty ČVUT v Praze, od roku 2005 jako profesor aplikované fyziky. Pod jeho vedením zde absolvovala řada studentů magisterského i doktorandského studia. Zabývá se numerickými simulacemi, teorií plazmatu, zejména vlnami v plazmatu, turbulencemi, nestabilitami a helikálními strukturami. Zde mimo jiné koordinuje vývoj programového balíku PIC sloužícímu ke studiu jevů v plazmatu cestou numerických simulací. Byl členem oborové rady GA AVČR Fyzika Země a vesmíru a nyní je členem Rady Centra teoretické astrofyziky AV ČR, redakčních rad 4 fyzikálních časopisů (Československý časopis pro fyziku, Astropis a další), Rad pro doktorská studia na MFF UK, FEL ČVUT a Západočeské univerzity. Je členem České astronomické společnosti a zakladatelem sdružení Aldebaran Group for Astrophysics. Podílí se na řešení řady grantů GAČR, GAAV a MŠMT. Od mládí úzce spolupracuje se Štefánikovou hvězdárnou v Praze na Petříně, kde nejdříve coby student působil jako demonstrátor. Je autorem mnoha skript a odborných publikací. Pod jeho vedením se uskutečnila řada expedic za pozorováním plazmatu ve sluneční koróně a v horních vrstvách atmosféry planety Země.

Vedle své rozsáhlé vědecké a pedagogické činnosti (vyučuje fyziku, astrofyziku a teorii plazmatu na Fakultě elektrotechnické a Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze a na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci) je i aktivním popularizátorem astronomie. Publikoval velké množství popularizačních článků v tištěných i elektronických médiích a je častým hostem popularizačních pořadů. Je spoluautorem knih *Letem světem* – 2006 a *Hvězdy, planety, magnety* – Mladá fronta, Praha 2007. Pod jeho vedením vyšla již třetí kniha řady *Astronomie a fyzika na přelomu tisíciletí I a II* (2004, 2005) a *Astronomie a fyzika – nové obzory* (2010). Výběr nejzajímavějších aktualit ze světa astronomie, fyziky a astrofyziky pod jeho vedením vychází již osmý rok téměř každý týden na stránkách serveru www.aldebaran.cz, jednom z nejlépe ceněných webů píšících u nás o vědě. Pronesl nespočet přednášek a je autorem a spoluautorem mnoha výstav.

Viz <http://www.aldebaran.cz/~kulhanek/cv.html>.

20. Podzimní knižní veletrh se koná ve dnech 22. – 23. října 2010 v Kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodě. Podrobnosti o 20. Podzimním knižním veletrhu a jeho programu naleznete na <http://www.hejkal.cz/trh/>. Česká astronomická společnost v Havlíčkově Brodě již po deváté slavnostně udělí cenu Littera Astronomica za literaturu spojenou s astronomií.

Astronomický výběr z programu 20. Podzimního knižního veletrhu:

Po celou dobu konání veletrhu

Stánek České astronomické společnosti a Nakladatelství Aldebaran nabízí prodej knih.

Pozorování Slunce dalekohledem (zdarma). Za jasného počasí nabídneme návštěvníkům veletrhu, ale i kolemjdoucím pohled na Slunce přes filtry, kterými je možné pozorovat sluneční skvrny. Pozorování se uskuteční po dobu veletrhu (v pátek 10 – 19, v sobotu 9 – 17) před Kulturním domem Ostrov. V případě zatažené oblohy předvedeme vlastnosti dalekohledu na pozemských objektech. Za deště se pozorování nekoná. Zajišťuje Jihlavská astronomická společnost.

Pátek 22. října 2010

- **15:00 - 16:00** autogramiáda laureáta ceny Littera Astronomica 2010 Prof. RNDr. Petra Kulhánka, CSc. na stánku České astronomické společnosti (č. 157).
- **17:00** slavnostní předání ceny Littera Astronomica 2010 v Salonku 2 Kulturního domu Ostrov, Havlíčkův Brod, cenu předá předseda České astronomické společnosti Ing. Jan Vondrák, DrSc.
- **17:15** přednáška laureáta ceny Littera Astronomica 2010 Prof. RNDr. Petra Kulhánka, CSc. *Jak vnímáme Vesmír v roce 2010?* (o temné energii, temné hmotě, vzniku atomární látky, souvislosti astronomie s částicovou fyzikou, ...) v Salonku 2 v prvním patře Kulturního domu Ostrov, Havlíčkův Brod.

Kromě České astronomické společnosti (www.astro.cz) na přípravě spolupracuje [Nakladatelství Aldebaran](http://www.nva.cz) (nva@nva.cz) a [Jihlavská astronomická společnost](http://www.jiast.cz) (<http://www.jiast.cz/>). Více informací o 20. Podzimním knižním veletrhu najdete na www.hejkal.cz.

Pavel Suchan - tiskový tajemník České astronomické společnosti

---

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23.10.2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i. Archiv tiskových prohlášení a další informace nejen pro novináře lze najít na adrese <http://www.astro.cz/media>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obračejte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Boční II/1401, 141 31 Praha 4, tel.: 267 103 040, fax: 272 769 023, e-mail: suchan@astro.cz.